

איך להתגרש נכון

הטיפול הזוגי לא הלך והחלטתם להתגרש? כך תעשו את זה כמו שצריך • מדריך • ליטל דוברוביץקי

משכר הדירה (אם האישה תשכור) ומחצית עלות פעוטון או גנון, גן וצהרון. כאשר האב בעל אמצעים, הוא יחויב בסכום שנע לרוב בין 1,500 ל-1,800 שקל לילד בתוספת ההוצאות הנוספות הנ"ל.

עם זאת, עו"ד עינת טירד מבחירה כי למונות ילדים אין נוסחה מדויקת וקבועה: "המונות נפסקים תוך התחשבות במספר משתנים ובהם: השתכרות האב, רמת החיים לה הורגלו הילדים, צורכי הילדים ועוד". היא מציינת כי לאחרונה קבעו פסיקות שונות כי נשים רבות משתכרות כיום יותר מבעליהן, ולכן גם עליהן להשתתף במונות. בפועל, זה לא קורה הרבה, וגם אישה שמשתכרת יפה – משכורתה מחושבת כמנותבת לצרכיה שלה. עו"ד טירד מוסיפה כי אם הילדים במשמורת משותפת, האב ישלם מונות מופחתים.

● הגירושים יהיו לא נעימים כי יש מחלוקת קשות עם בעלי. מה הצעדים הראשונים שמומלץ לי לעשות? לדברי עו"ד דונייחיא, השלב הראשון והרחוק הוא התייעצות עם עורך דין מקצועי וותיק. לא פעם כדאי להשקיע (והסכום אינו גבוה) בקבלת חוות דעת נוספת. "לאישה עדיף במקרים רבים להקרים את בעלה ולהגיש לבית המשפט למשפחה את כל התביעות הרלוונטיות – רכוש, מונות ומשמורת. לבעל כדאי לעתים להקדים את אשתו ולהגיש תביעת גירושין לבית הדין הרבני", אומר עו"ד דונייחיא.

עו"ד טירד מבחירה כי לאישה שצופה מאבק קשה עם בעלה חשוב מאוד קודם כל לשמר את זכויותיה עליידי הגשת תביעות לפורום הנכון יותר מבחינתה לפי המקרה, ולא בהכרח דווקא תמיד לבית משפט לענייני משפחה. בנוסף, חשוב שהאישה תצטייד באינפורמציה ובמסמכים, דפי בנקים ושאר אישורים על זכויות כספיות, תלושי משכורת של הבעל, וכל נייר נצרך אחר. "לאחר שזכויות האישה הובטחו על ידי הגשת תביעות וצווים, ויש בידה האינפורמציה החשובה ולעתים יש צורך בחוקר פרטי, מומלץ לקרוא לבעל ולנסות לפתוח בהליך של מו"מ לקראת גיבוש הסכמות", אומרת עו"ד טירד. עו"ד דיין וולפנר מוסיפה כי לעתים לאישה שבעלה בגר בה ויש בידה הוכחות על כך, מומלץ להגיש תביעה דווקא לבית הדין הרבני, ולעתור לחיובו בכתובתה, כלומר לשלם לה את הסכום שבו נקב בכתובה.

● ילדינו קמינים. האם מובטח שישארו עם האב? בעבר חלה באופן גורף חוקת הגיל הרך, לפיה ילדים עד גיל 6 יישארו אצל אמם אלא אם קיימות נסיבות מיוחדות. לדברי עו"ד דיין וולפנר, לאחרונה המליצה ועדת שניט לבטל את חוקת הגיל הרך ולקבוע כי לשני ההורים אחי ריות הורית משותפת על ילדיהם, מתוך הנחה כי טובת הילד היא ששני הוריו ימלאו תפקיד משמעותי בגידולו. עם זאת, עו"ד דונייחיא מציין כי ברוב רובם של המקרים יפסוק בית המשפט שהילדים יהיו במשמורת האם. "את משום שרוב האבות אינם מעוניינים לקבל את המשמורת על ילדיהם, ואלה שאכן וורשים זאת – לא כטקטיקה של הפעלת לחצים רכושיים – יתגלו ברובם בבדיקת פקידות הסעד כמתאימים פחות מנשותיהם להיות משמורנים עיקריים. אבל תיקון החוק ייתן תגופה מסוימת לנשייה הנמצאת עדיין בשלביה הראשונים: קביעת משמורת משותפת להורים על ילדיהם".

כל זוג שישי בישראל יתגרש כרבות השנים. איך לעשות זאת נכון וכמה זה יעלה לכם? באמצעות עורכי הדין פיני אביב, בני דונייחיא, עינת טירד ורות דיין וולפנר, המתמחים בדיני משפחה, גיבשנו מדריך למתגרש.

● פנינו ליועץ זוגי שלא הצליח ואנחנו רוצים להתגרש רש. אילו אופציות עומדות בפנינו? לכן זוג הנפגע מפעולות (אישיות או כלכליות) שנקט נגדו בן הזוג האחר עומדות אפשרויות רבות ומגוונות, תלוי במטרות. לדברי עו"ד פיני אביב, דרך המלך לאישה היא לרוב פנייה לבית משפט לענייני משפחה והגשת שורה של תביעות: מונות עבודה ועבור הילדים, תביעה למשמורת ולקביעת הסדרי ראייה, ותביעות רכושיות וכספיות. במקביל ניתן לעתור להוצאת צווים זמניים: צו עיקול, צו מניעה ואף צווים המאפשרים חדרה למקומות בהם מוחזקים כספים של בן הזוג בידי צד ג' (ולא רק בבנקים), וכן צווים המטילים מגבלות ביחס לנכסים בחו"ל.

דרך המלך לבעל היא לרוב פנייה לבית הדין הרבני בתביעה לגירושין, שבמסגרתה הוא יכול לכרוך נושאים שבהם יש סמכות לבית הדין הרבני, כמו מונות לאישה, החזקת הילדים והסדרי ראייתם, וכל ענייני הרכוש. במקרה של נישואין אזרחיים, הסמכות לדון בכל נושאי המחלוקת היא של בית המשפט לענייני משפחה, למעט הסדרת הגירושין עצמם, שנעשית בבית הדין הרבני בלבד.

במקביל קיים גם מסלול אלטרנטיבי של גישור עליידי מגשר משותף, או בהליך הנקרא collaborative divorce. בהליך גירושין בשיתוף פעולה לכל אחד מבני הזוג מתלווה עורך דין שמסייע לו לקיים מו"מ עם בן הזוג. לכל צד מתלווה גם מטפל משפחתי-זוגי שמספק הגנה ותמיכה, ובהתאם לצורך מצטרף גם מומחה לכלכלה כדי לסייע בגיבוש הסכם כלכלי. כן משולב בתהליך פסיכולוג לילדים. "יש לזכור עם זאת", אומר עו"ד אביב, "שכאשר הצדדים פונים לגישור לפני הליכים משפטיים, עדיין קיים סיכון שצד אחד ינקוט הליכים משפטיים בעיצומו של הגישור, ויפנה לערכאה העדיפה מבחינתו".

● איך נקבע שבר הטרחה לעורך הדין?

עו"ד רות דיין וולפנר מדיגישה שגירושין בהסכמה וזלים באופן משמעותי מניהול הליכים משפטיים. קיימים פערי ענק בין משרד יוקרתי למשרדים קטנים, כאשר שכר הטרחה הוא פונקציה גם של מורכבות המקרה (הליכי גירושין מורכבים יכולים להתנהל בו זמנית בבית המשפט לענייני משפחה, בבית הדין הרבני, בבית המשפט המחוזי ובבית הדין הרבני הגדול). לדבריה, התשלום עבור גישור תלוי בדרך כלל בכמות ישיבות הגישור ונע ממאות שקלים לאלפי שקלים לכל ישיבה. עריכת ההסכם מתומחרת בנפרד ותלויה גם היא במורכבות ההסכם. לשכר הטרחה נוספות הוצאות בגין ניהול הליך כגון שליחויות, הגשות לבית המשפט ואגרות. בנוסף, תיקי גירושין מחייבים לעתים תשלום שכר למומחים שונים שממנה בית המשפט, המשולם בדרך כלל בחלקים שווים על ידי שני הצדדים.

● איך נקבעים המונות?

לדברי בני עו"ד דונייחיא, הסכום הבסיסי הנפסק למונות ילד אחד הוא כ-1,300 שקל בחודש, ועליו מיתוסף שליש

